

Stabla

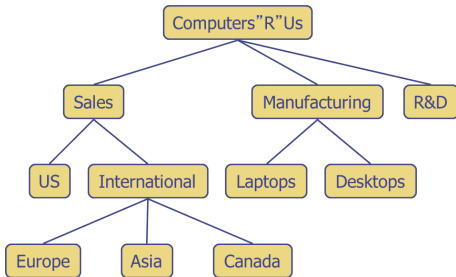
© Goodrich, Tamassia, Goldwasser

Katedra za informatiku, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu

2022.

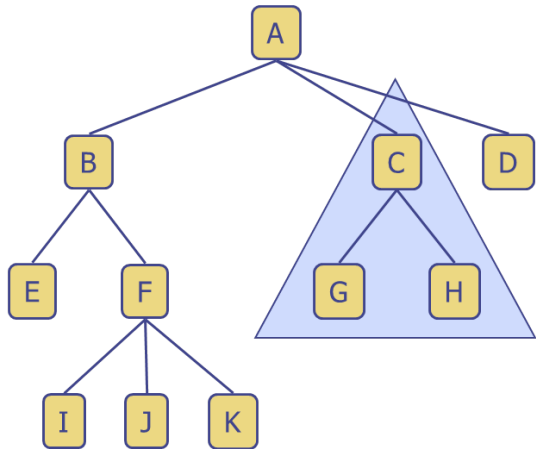
Stablo

- **stablo** je apstraktni model hijerarhijske strukture
- sastoji se od čvorova koji su u vezi **roditelj/dece**
- svaki čvor ima najviše jednog roditelja; tačno jedan čvor nema roditelja
- čvor ima nula ili više dece

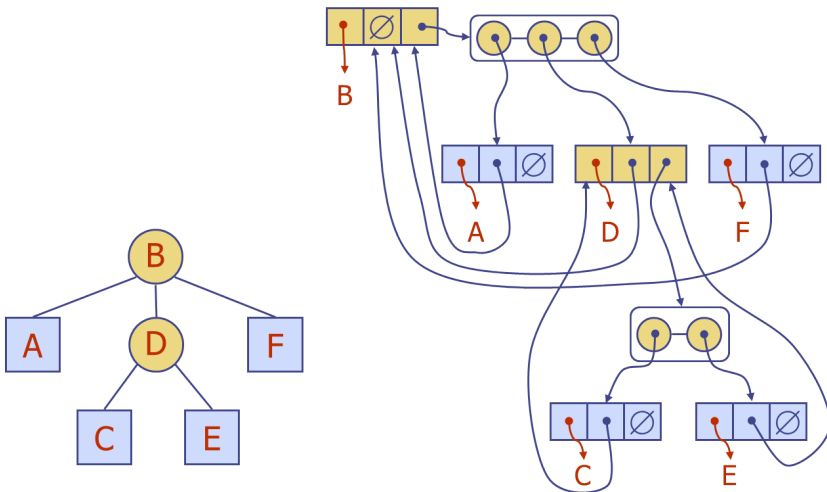

Terminologija

- **koren** (root): jedini čvor bez roditelja
- **unutrašnji čvor**: čvor sa bar jednim detetom
- **spoljašnji čvor/list** (leaf): čvor bez dece
- **predak**: roditelj, deda, praded, ...do korena
- **dubina čvora**: broj predaka
- **visina stabla**: najveća dubina
- **potomak**: dete, unuče, praunuče, ...
- **podstablo**: čvor stabla i njegovi potomci

Stablo u memoriji

Čvor stabla u Pythonu

```
class TreeNode:
    def __init__(self, data):
        self._data = data
        self._parent = None
        self._children = []

    def __eq__(self, other):
        return self == other:

    def __ne__(self, other):
        return self != other

    def is_root(self):
        return self._parent is None

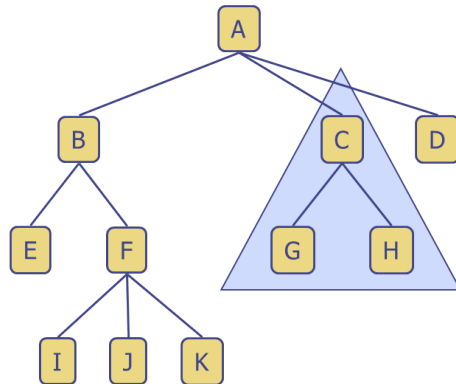
    def is_leaf(self):
        return len(self._children) == 0

    def add_child(self, el):
        self._children.append(el)
        el._parent = self
```

Dubina

Dubina čvora k može se rekurzivno definisati na sledeći način:

- ako je k koren, dubina je 0
- u suprotnom, dubina čvora k je 1 plus dubina roditelja k

Stablo u Pythonu 1

```
class Tree:
    def __init__(self):
        self._root = None

    def is_empty(self):
        return self._root is None

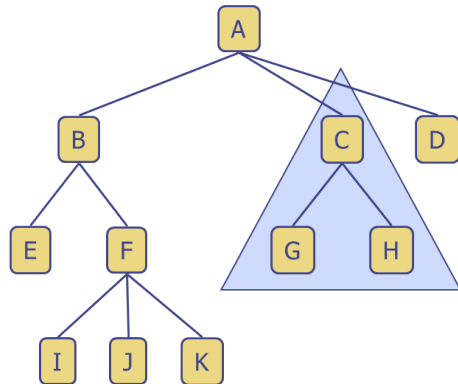
    def depth(self, node):
        """
        Metoda izračunava dubinu zadatog čvora.

        Argument:
        - `node`: čvor čija dubina se računa
        """
        if node._parent is None:
            return 0
        else:
            return 1 + self.depth(node._parent)
```

Visina

Visina čvora k može se rekurzivno definisati na sledeći način:

- ako je k list, visina je 0
- u suprotnom, visina čvora k je za 1 veća od maksimuma visina potomaka k

Stablo u Pythonu 2

```
def _height(self, node):
    """
    Metoda izračunava visinu podstabla sa zadatim korenom.

    Argument:
    - `node`: koren posmatranog podstabla
    """
    if node.is_leaf():
        return 0
    else:
        return 1 + max(self._height(c) for c in node._children)

def height(self):
    return self._height(self._root)
```

Obilazak stabla

- obilazak **po dubini** (depth-first): obiđi čvor i njegove potomke pre braće
 - **preorder**: prvo čvor pa deca
 - **postorder**: prvo deca pa čvor
- obilazak **po širini** (breadth-first): obiđi čvor i njegovu braću pre potomaka
 - obilazak „po generacijama“ u stablu

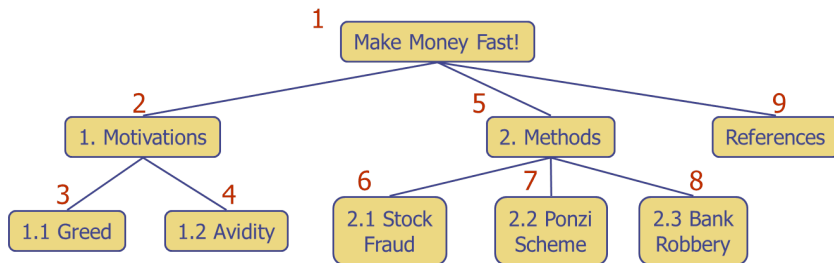
Obilazak stabla po dubini / preorder

$\text{preorder}(n)$

$\text{obradi}(n)$

for all dete c od n **do**

$\text{preorder}(c)$

Stablo u Pythonu 3

```
class Tree:
```

```
...
```

```
def preorder(self, node):
```

```
    """
```

Preorder obilazak po dubini

Najpre se vrši obilazak roditelja a zatim svih njegovih potomaka.

Argument:

- `node`: čvor od koga počinje obilazak

```
    """
```

```
if not self.is_empty():
```

```
    print(node._data)
```

```
    for c in node._children:
```

```
        self.preorder(c)
```

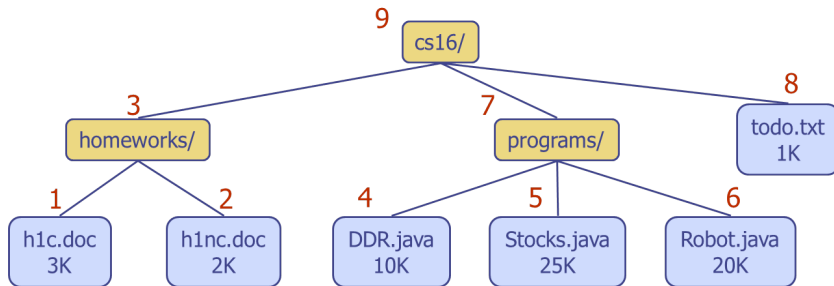
Obilazak stabla po dubini / postorder

`postorder(n)`

for all dete c od n **do**

`postorder(c)`

`obradi(n)`

Stablo u Pythonu 4

```
class Tree:
```

```
...
```

```
def postorder(self, node):
```

```
    """
```

Postorder obilazak po dubini

Najpre se vrši obilazak potomaka a zatim i roditelja

Argument:

- `node`: čvor od koga počinje obilazak

```
    """
```

```
if not self.is_empty():
```

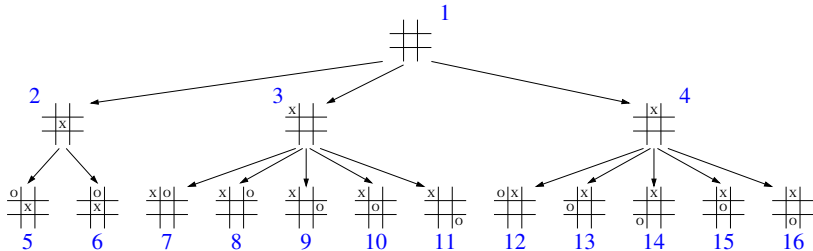
```
    for c in node._children:
```

```
        self.postorder(node)
```

```
    print(node._data)
```

Obilazak stabla po širini

- treba obići sve čvorove dubine d pre nego što se pređe na čvorove dubine $d + 1$
- primer: stablo igre – svi mogući ishodi igre koju igra čovek ili računar; koren je početno stanje igre
- za igru „puta-nula“ (tic-tac-toe)

Obilazak stabla po širini

breadth_first(*root*)

napravi novi prazan red *Q*

Q.add(*root*)

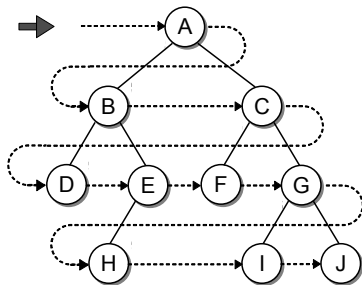
while *Q* nije prazan **do**

node \leftarrow *Q*.dequeue()

 obradi(*node*)

for all *child* dete od *node* **do**

Q.enqueue(*child*)

Stablo u Pythonu 5

```
from queue import Queue

class Tree:
    ...
    def breadth_first(self):
        """
        Metoda vrši obilazak stabla po širini.
        """
        to_visit = Queue()
        to_visit.enqueue(self._root)
        while not to_visit.is_empty():
            el = to_visit.dequeue()
            print(el._data)
            for c in e._children:
                to_visit.enqueue(c)
```